

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Mélyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412

December 1 én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket és olvasóinkat, akiknek, vagy lejárt előfizetésük november végén, vagy pedig lapunkat a jövőre előfizetni óhajtják, hogy az előfizetésről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadály történjen.

Barázdák.

Ma zajlott le a városi bizottsági tagok választása. Az érdeklődés a paloska-klikk féktelen izgatása dacára is igen mérsékelt volt, a mi azt bizonyítja, hogy a higgadt gondolkozású polgárságot nem lehet oly könnyen felbujtogatni az izgatóknak, mint a munkás népet. Mit bizonyít ez? Azt, hogy a polgárság a politikai jogok gyakorlására érett, ellenben a munkásnép nagy tömegeiben arra éretlen elem, mert könnyen félrevezethető még az irni-olvasni tudók is. Már pedig az általános, titkos és egyenlő szavazati jog csak önálló gondolkozású, öntudatos embereknek való, a kik azt okosan tudják használni, a nemzetet, a haza, a társadalom és közszabadságok javára.

Hiába berzenkedett a „poloska-likk“ szerkesztő tolvaj sajtó, a függetlenségi és 48 as

párt mégis fényes győzelmet aratott. A „poloska-klikk“ pedig kudarcot vallott.

Nagy elégtétel ez nekünk is a ráncszórt, alávaló rágalmak, alattomos gyanúsítások és otromba orvítamadások után, mert nyilvánossá lett, hogy a „Debrecen“ e város népének közakarátát képviseli szemben a Jánosiferenc-klikk sajtójával, amely önző, kicsinyes, egyéni érdekek szolgálatába szegődött.

Az ilyen sajtó nem érdemli meg a közönség támogatását. Dobja ki házából minden önérzetes, független polgár!

Mindig azt hiszik, hogy a nemzet, mely férfiasan ellentállt eddig és megvédte a maga alkotmányos jogait, azért beszél a békéről és azért óhajtja a normális viszonyok visszatérését, mert megunt a harcot. Ebben a naiv illúzióban azt hiszik, hogy csak a kis ujjukat kell mutatni s a koalíció már leteszi a fegyvert. S mikor az ellenkezője történik — futkosnak, összedugják a fejüket, hogy még nagyobb abszurdumokat eszeljenek ki s még jobban ámítsák az uralkodót és önmagukat. Ez történik ma is. Azt képzelték, hogy ha december 19-kén az elnapolási kézirat felolvasása után nem marad együtt a képviselőház — ezzel már tul este minden bajon. Pedig, de hogy estek tul. A december 19-ki elnapolás önálló fejezet az eddigi törvénytérsek terén s ennek el-

követése után nemcsak a kormánynak, hanem a koronának helyzete is sokkal súlyosabb, mint volt eddig. S ezt, úgy látszik, maga a korona is érzi.

Pop C. István, Russu Síríanu és Szucsau román nemzetiségi képviselők tiltakoznak az ellen, hogy mi lázadással s a magyarok ellen gonosz szándékkal gyanúsítjuk az ő népüket. Vajjon melyik az ő népük? Az oláh? E fölött kétségkívül ép oly kevésse gyakorolnak tulajdonjogot, mint a magyar állam, amelynek pedig némi jogcime is volna hozzá. — S ők állanak jót a román néperért? Milyen eszközökkel és mely hatalomnál fogva? Azt mindenesetre koncedáljuk, hogy a mai helyzet még csak nem is hasonlítható a 48 ki állapotokhoz. De az tagadhatatlan, hogy Erdélyben gyujtogatnak és lázonganak s ott a felperzselt tanyák üszkös romhalma-zánál a Pop Csicsók erkölcsi felelősége véget ér.

Béke vagy harc.

Irta: Bakonyi Samu.

Csodálatos adomány a hiszékenység. A legkellemetlenebb valóság is rózsaszínű gyönyörűségben uszik a vele megáldott rövidlátó ember szeme előtt. Természetes azonban, hogy aki hamar

Tévutakon.

Az utolsó pillanatban ért ki a pályaudvarra. Alig maradt annyi ideje hogy egy első osztályú kocsiába kapaszkodjék, a vonat már is elindult. A fülkék mind tömve voltak, így kénytelen volt a nem dohányzóknak szánt szakaszba menni, a hol egy fiatal hölgy ült magányosan. A siető utas, Barthy Gábor, udvariasan köszönt, de annyira el volt foglalva a maga gondolataival, hogy meg sem nézte jobban uttársandóját, hanem letelepedett a sarokba s kinézett az ablakon a folyton váltakozó tájra. Nézte a tovatűnő várost, a honnan ő most menekül, talán, hogy ne térjen vissza többé soha. A gondolatai aztán lassan messzi elkalandoztak. Az emlékezés útján haladva vissza szálltak a múltba, vissza boldogabb időkbe, egész s kora ifjúságig, a mely eltűnt oly gyorsan, mint a hogy most a száguldó vonat ablakából nézve eltűnnek egy perc alatt egész tájak.

Barthy Gábor menekült a nagy városból, mert nagyon boldogtalanná lett. Megcsalta a felesége. Ő amint rájött, haragjában ölni akart, de nem nyílt alkalma rá: a esábitó olyan ember volt, a kivel meg sem

verekedhetett. Ekkor aztán elintézte a dolgát az ügyvédjével, aztán menekült idegenbe. Szegény ember volt, a kis pénzének legnagyobb részét otthagya az ügyvédnél, hogy mielőbb és bármilyen áron fejezze be a halópórt. Most szívében gyilkos keserűséggel készült ki Amerikába nem új életet kezdett, de legalább felejteti a régit. Es amint elgondolkozott mindenben keserves fájdalom járta át egész valóját. A boldogtalan ember önmagát is vádolta a történetekért. Minek vett el ő nagyigényű asszonyt, minek kellett neki annyit dolgozni, hogy a szükséges pénzt előteremtse s hogy a munka miatt el keljen hanyagolnia a feleségét? Csodás eset valóban. Napestig éjjelen csak egy asszonyért dolgozik valaki s éppen e miatt az asszony miatt hanyagolja el azt az asszonyt.

Barthy mindezt elgondolta most. Azután eszébe jutott, hogy valahol egy kis faluban, ahol őt egy virágos ablaku kis fehér házban fölnevelte egy szegény nagynénje, volt egy kis leány, szegény tanító leány, aki még jóformán gyerek volt akkor, de a naiv jószágos nagynéni neki szánta feleségül. Az a leány is napestig dolgozott a ház körül, ha elvégezte tanult, olvasott, bizony alig alig jutott ideje, hogy átmenjen

a nagynénjéhez, meg hogy a fiatal Barthy gyerek udvarolgasson neki. A fiatal Barthy gyereknek nem is igen tetszett a komoly méla természetű leány. Amikor pedig a fiatal Barthy gyerek fölkerült a fővárosba tanulni az egyetemre, másféle leányokat ismert meg, akik vidámak voltak, csupa kedves dolgokat beszéltek, színházba jártak, egy-egy bálba pedig úgy felöltözködtek akárcsak valami tündér királykisasszony. A képük pedig nem volt soha sem olyan vörös, mint olykor azé a kis falusi tanítóleányé.

Barthy egy elitbálon ismerte meg a feleségét, aki szép volt és kedves. A fiatal ember elbódult s elvette, akkoriban szép állása volt, remélhette, hogy az apósa protekciójával majd emelkedik gyorsan. De nem így történt, neki dolgoznia kellett, hogy a feleségének asszonykorában is olyan módja lehessen, mint leánykorában. Egy esunya katasztrófa aztán végét vetette mindennek.

Barthy iparkodott menekülni a gyászos eset kínzó reminiscenciáitól s azért akart önkéntelenül is boldogabb időkbe visszapillantani. Így jutott eszébe az a leány s miközben reája gondolt, eszébe jutott az is,

Hrabéczy-nél a festett és tisztított férfi ruhákat szakember javítja és vasalja.

elhisz minden kívánatos dolgot, az az igazság után való kutatással nem sokat gyötri az elméjét. Talán nagyon is sok fáradtsággal járna rá nézve, mert rendszerint legalább, nem a leghiszékenyebb emberek eg. szersmint a legokosabbak. Azt hisszük, hogy igen kiméletesek vagyunk, ha az alkotmányellenes kormány fején az ítélőképességét ezzel a mértékkel mérjük. Az a kép legalább amit egy angol lap tudósítója előtt a magyar nemzet ellenállásáról rajzolt, teljesen arra vall, hogy a dolgok igazi állásáról sejtelve sincsen, mert különben lehetetlen volna, hogy katoná ember akkora valótlanságokat merjen világgá kürtölni.

De hát mindegy. Az egészek a lényege csak az, hogy a nemzet küzdelmét lebecsülik. Ha ez a kicsinylés csak a külföld előtt való hencseregésben nyilvánulna, ügyet sem kellene rá vetnünk. A külföldi közvélemény is kezd már a mi ügyünket megismerni s nem ül föl többé az efféle megtévesztésnek. Ami igazán gondolkodóba ejtheti a figyelő elmét, sokkal inkább a hatalomnak abban a föltevésében ismerhető fel, hogy a magyar nemzet harcait még most is könnyű szerrel meg lehet szüntetni. Találós mesék fejtegetésébe sosem szerettünk bocsátkozni.

Kevés idő választ már el tőle, hogy a Burg tanakodásainak a titkáról lehulljon a lepel. De sok jelenség arra mutat, hogy az egész mesterkedés igazán leplezetlenül kerül majd a nemzet szeme elé. És tartunk tőle, hogy az áhitott béke főképen azért fog meghiusulni, mert amilyen őszintén kívánja a harcoló nemzet a rég nélkülözött nyugalmat, ép oly kevésbé akarja a hatalom a harcnak az okait megszüntetni. Már pedig megszűnhet-e a harc, ha megmarad az ok, amely miatt a harc keletkezett? A hatalom arra számít, hogy

megszűnhetik. És ezt a számítását arra a reménységére építi, hogy a nemzet gyengének fog bizonyulni.

Azt merik hinni, hogy a többség végre nem fog a hatalmi érvényesülés kísértésének ellenállani tudni, mert a válság továbbhuzódásával együtt járó szenvedéseket való felelősség súlyát nem bírja elviselni. Azt gondolják, hogy mi sem bizunk a nemzet erejében és kitartásában s mohón kapunk majd minden olcsó béke után. Hogy tetszősebb legyen s a tulizgatott közvéleményt a végletekig ne ingereljük, talán békének sem nevezik. Legyen a neve egyelőre legyverszűnet. A formula gyártás majd békévé gyalulja. Mi azonban bizunk ve zéreinkben és bizunk magunkban, hogy ha a bécsi béke akarat ilyen ilyen számításra alapul, válaszunk csak az lehet, hogy a nemzeti ügy diadaláért csorbitatlan áthatatossággal karcokunk tovább.

Mert ne áltassa magát senki, sem idehaza, sem odaát. Becsületes nyíltsággal ki kell jelentenünk, hogy a mi rajtunk áll, — kik ma többséget alkotjuk, — csak becületes békekötés lehetséges. Elámitani nem fogjuk sem a nemzetet, sem a királyt. Becületes békére pedig csak az olyan megjegyzés vezethet, a mely vizsály mérges dudvát kigyomlálja. A formulák ideje pedig lejárt. Álló egy esztendeje annak hogy pusztító háború akasztotta meg nemzeti fejlődésünket. Az elkeseredett küzdelem eredete ott van abban a szerencsétlenségünkben, hogy épkezláb valóság helyett mindig festetlen formulákkal elégedtünk meg. Nem szabad engednünk, hogy az 1899: XXX. törvény-cikk szépszavu hüvölete megismétlődjék.

Beteg állapotainkat szavak többé meg nem gyógyíthatják. Elő valóságok kívánásával juttathatjuk küzdelmünket

egyedül a kívánt nyugvópontra. A nemzet küzdelmének három nagy tárgya van. A gazdasági önállóságot folytatott harc feladása az anyagi szolgátságban való megnyugvás, a katonai követelések elejtése a nemzeti becsület megalázása, az általános választói jogról való lemondás a nép ellen elkövetett hitszegés volna. A harcnak mind a három célját vállaltuk. Mind a három a nemzet akarata. Alkotmányos megoldás tehát csak a nemzeti akarat érvényesülésével lehetséges.

Majd kiderül nemsokára, mit kínálnak a béke fejében. Eddig az láttuk, hogy az önálló vámterület lehetőségét a kereskedelmi szerződések kérdésével akarták elzárni. A katonai kérdésekben a néhai kilences bizottság untilg ismert semmiségeit csillógtatták szemünk előtt. Most pedig az a gyanús hír kezd szállongani, hogy a választási reform eszméje egyszerre csak elveszítette minden égető sürgősségét. Mit szólnak ehhez a hírhez azok a munkások, akik most is ellenünk készülődnek a nagy tüntetésre? Meg sem hiszik, hogy a hatalom csak a maga alkotmánytipró céljaira akarta küzdelmünket kizsákmányolni?

Am várjuk be türelemmel, mit hoznak a legközelebbi események és álljunk őrt a velünk küzdő és bennünk bizó magyar nemzet jogai mellett. És ha úgy esnék, hogy a mi időnk még el nem érkezett, várjunk és küzdjünk csak hiven tovább. A küzdelemből pedig ne hiányozzék senki, aki ennek eredményétől várja jogos vágyai teljesedését, mert aki jogokért küzd, annak itt a helye, a szabadságharcosok és nem az elnyomók táborában.

hogy vajon nem lett-e volna jobb ott maradni a kis faluban s hallgatni amaz egyszerű, de áldott lelkű öreg asszonynak a szavára? ...

A vonat rohant tovább a nyári forróságban. A nap égető hősséggel tüzött be a nyitott ablakon, de Barthy nem vette észre, annyira elmerült gondolataiban. Az utitársnőnek azonban kellemetlen volt a hősség s mikor látta, hogy Barthy ügyet sem vet rá, fölkelte s odalépett az ablakhoz.

— Pardon, uram! — szólt lehuzva a függönyöket.

Barthy felriadt a hangra s önkéntelenül utitársnőjére pillantott. Nyomban megismerte benne a falusi tanító leányát. Udvariasan köszönt, mentegette magát, de a leány szavába vágott:

— En mindjárt megösmertem Barthy, de látiam, hogy nagyon el van foglalva önmagával, hát nem szóltam.

Most már azonban kénytelen voltam vele, mert nagyon bántott a hősség, de főleg a füst, a mi minduntalan beáramlott az ablakon.

— Két kellemetlen dolognak, a hősségnek és a füstnek köszönhetem tehát azt a szerencsét, hogy mégis csak megszólított — jegyezte meg Barthy.

— Ha szerencsének tartja, ugy valóban e kellemetlen dolgok következménye volt, szólt a leány s kis vártatva hozzátette: a mint hogy kellemetlen dolgok a melyeket valóságos katasztrófának tartunk, olykor a javunkra válnak.

Barthy csodálkozva, sőt egy kiséssel

lehetetlenül nézett a leányra, de csak egy pillanatig, aztán így szólt:

— Látszik, hogy kegyed folytatja az akkoriban megkezdett tanulást, most már filozofálni is megtanult.

— Tanárnő vagyok, kötelességem volt filozofiát tanulni, egyébként pedig az élet is megiani rá.

— Az élet olykor igen keserves dolgokra tanít — jegyezte meg Barthy sóhajtván.

— Azt láttam az arcáról, hogy Ön igen keserves dolgokra taníthatta, de az élet tanításaiából nem mindenki vonja le mindig a teljes tanulságot.

— Engem olyan embernek tart?

— Erre nehéz válaszolni, de ha megengedi, én mégis válaszlok. Ismerem az Ön egész élete folyását mindent, érti mindent, azt is tudom most mire készül s mondhatom, hogy nem jól vonta le a tanulságot. Ön tévutakon haladt önhibáján kívül, keserves leckét kapott s most ismét tévutra lép, már úgy ériem, hogy hitét veszítve az asz szonyokban, elhagyja a környezetét, idegenbe megy s ezzel tetézi a bánatát. En pedig azt mondom Önnek, hogy az elveszített asszonyért azt, akinek a szive olyan tiszta becsületes érzéssel teli, mint a magáé, nem vigasztalja meg senki, csak egy másik asszony.

Barthy egy pillanatra alig tudta elfojtani gunyos mosolyát. Nem válaszolt s az így támadt csöndben elgondolkozott a leány szavain. Igaza lehet neki, gondolta, de én réám még sem áll ez a tétel.

A leány kitalálta gondolatát s ujra ő szólt:

— Most nem hisz nekem, de majd rájön szavaim igazságára. Hisz minket egy-

másnak szántak akkor, én magának kevés voltam s ime milyen szomorúság lett a dologból.

Barthy kellemetlenül érezte magát. Ez a leány most rá akarja magát kötni gondolta. Hogy mész a fordítja a beszélgetést, így szólt:

— Hová utazik?

A leány megint kitalálta a férfi gondolatát s most már szigoruan szólt:

— Nincs joga rólam rosszul feltételezni, Barthy. Megtette, de én megbocsátom, mert maga most nincs berendezkedve arra, hogy valakiről jót gondoljon. Hanem hát tudja mit, hogy rácsafoljak magára, mondok valamit. En Károlyfalvára utazom, gyönyörű vidék. Aljon meg ott egy napra kettőre, amit ott tapasztalni fog, az kényszeríteni fogja rá, hogy engem ne vádoljon.

Barthy élesen a leány szeme közé nézett, aztán így szólt:

— Legyen meg a kívánsága, kiszállok Károlyfalván, de mit csináljak én ott?

— Majd meglátja. Attól kezdve nem szóltak semmit. Amikor Károlyfalvára értek, az állomáson szép fogat várt a leányra, aki beszállt és helyet mutatott a csodálkozó Barthynek. Nagyon szép uri kastélyba hajtottak.

— Hová megyünk — kérdezte Barthy, aki egy parasztjában akart lakást venni még aznap.

— Hozzám! — szólt a leány.

— Önhöz?

— Igen, pihenje magát ki egy kiséssel, aztán utazhatik tovább.

A kastélyba érve még nagyobb meglepetés érte Barthy, mint szobájába vezet-

Csak kitartás!

A minden oroszok cárja ellen elkövetett merényletről terjedt el nemrégiben a hír. Az esetet mély homály fedi és a lapokból csak annyit tudunk, hogy akkor, midőn a cár az orosz népek adandó alkotmányt alá akarta írni, Boris nagyherceg a cár unokatestvére a cárra vetette magát, egy revolver is elsült véletlenül, a golyó a cár karjába furódott és a cár az alkotmányt adó levelet — nem írta alá. Így beszél a hír. Igaz-e mindez, vagy nem, senki sem tudhatja. A cár nem írta alá az alkotmánylevelet, azért, mert a családi tanács ebben bármiként is, de megakadályozta.

Ujabbán jön a hír Angliából, hogy a király a kormányváltással elfogadta az eddigi politika irányzatának megváltoztatását azért, mert az angol nemzet többsége a régi kormányt megbuktatta és az új az eddigivel ellentétes irányzatot kívánja. Az angol király megértvén népe óhaját, királyi hatalmával, alkotmányos felségjogánál fogva arra fog hatni, hogy az angol nemzet akaratára érvényre jusson.

A magyar nemzet megünvén a szabad-elpárt hazug kormányzását, nemzetellenes törekvéseit, e pártot 1905 január hó 26-án, egy év előtt megbuktatta. Megkérdezték a nemzetet, hogy helyesli-e a rendszerváltozást? A nemzet felelt, megbuktatta a szabad-elpártot, a politikában befelé, kifelé új irányt, új rendszert akar, olyat, mely inkább hajlik az Ausztriától függetlenítő irányhoz. Az új választás az önálló vámtérület és a magyar vezényszó jegyében történt. A consequentiát a kormány nehezen bár, de levonta, elhagyta helyét. A nemzet csendes, nyugodt méltósággal várta és várja alkotmányos királyától kifejezett akaratához hiven a politika irányzatának megváltoztatására mutató intézkedéseket, az irányt követő és képviselő kormány kinevezését. A nemzet türelmes, csendes és még mindig — vár.

A király megismerte a nemzet óhaját

a választás eredményéből, a nemzet vezetőinek kihallgatásából és bizonyára a környezetétől is. Egy kerek esztendeje, hogy tart a válság, a csendes háberu a nemzet és király között.

Az országgyűlés nem működik, nyakunkon az „elviselhetlen szenvedés” kormánya, mely erőszakoskodik és csúri csavarja a régi rendszer törvényeit, az egész nemzet és egyesek nyakára. A nemzet csendes, mint az alkotmányos érzésű angol nép, a király környezete dühöng, mint az orosz cár kamarillája.

És most álljunk itt meg, adjunk véleményét, vajjon a mi állapotunk, állami életünk melyikhez áll közelebb, az angolhoz-e, amelyre oly szívesen hivatkozik a szenvedések kormányának elnöke is — vagy pedig az oroszokhoz-e? Ebből azután következte tés vonhatunk arra is, hogy mire számíthatunk.

A magyar nemzet 1000 esztendő óta alkotmányos életben fejlődött, élt, harcolt, szenvedett és győzött. Alkotmánya nélkül soha sem fog megnyugodni a nemzet, ezt a történet igazolja. A nemzet ellensége a király környezetében van, mely századok óta a féltetlen, az abszolút hatalom fényében sütkérezett és szorgosan vigyázz erre az abszolút hatalomra és ellenáll minden olyan törekvésnek, mely a császárt erről az utról letérítene. Akár csak az orosz cár környezete. Itt az orosz minta.

Remélhetünk-e békés megoldást?

Egy esetben igen! Akkor, ha a nemzet megmarad az alkotmány védelmében a törvényes alapon, mert ez esetben mit sem tehetnek ellenünk más, mint mindig nagyobb és nagyobb törvénysértéseket és erőszakot. És ha majd belátja a császári környezet hogy így célt nem ér, kénytelen lesz olyan tanácsra, olyan tette ragadtatni magát, a mely majd felnyitja a császár szemét, ki majdan be fogja látni, a huszadik században csak az angol királyok uralkodhatnak

békében és dicsőségben és nem az orosz cárok.

Igenis, erre számíthatunk, ha kitartunk becsülettel alkotmányunk törvényes védelmében.

Városi választások.

Az ellenzék fényes győzelme.

Ma zajlottak le a városatyá választások, a melynek eredménye az, hogy a függetlenségi és 48-as párt fényes győzelmet aratott az egész vonalon. Győztek az új párt jelöltjei is a 48-as párt támogatásával.

Legelőkeltebb volt a választási közdelem a Piac és a Varga-utcán, ahol a „poloska”-klikk, minden erejét megfeszítette. A volt szabad-elpárti választók szövetkeztek az al-függetlenségiskkel és a szocialistákkal: a zsidóságot Krausz Vilmos főrabbi, az iparosokat pedig Zelinger Ede ipartestületi elnök nevével igyekeztek megnyergelni.

Olyan szemérmetlenül korteskedtek, hogy a jóérezésű emberek felháborodtak. A szavazók kezéből még a szavazó cédulákat is kitépték és a saját lisztáikat erőszakolták rájuk. A fiákerok kora reggeltől kezdve hordták a szavazókat. Az önjelöltek némelyike személyesen fogdosta el a szavazókat, a fizetett kortesek pedig betolakodtak ismeretlen polgárok házába és rábeszéléssel, furfanggal, néhol még erőszakkal is magukkal cipelték. Ez az eljárás jellemzi őket. Már hetek óta házaltak a megfizetett kortesek, hordták a leveleket, a cédulákat házról-házra, nem törődve a sok helyről való kiutasítással. Már napokkal előbb lefoglalták a bérkocsikat is a választás napjára.

Szégyen, hogy még a városi választásnál is jelentkezett a korrupció, pedig ezek titkosak volnának.

Péterfia-utca:

Elnök volt Szabó Lajos, h. elnök Szikszay Lajos, bizalmi férfiak Faragó András, Hódy Béla, Csobán József.

Megválasztottak csaknem az összes szavazatokkal: Török Péter, Kiss Bálint, Márton Imre, Pálfy Ferenc, Zöld Mihály, dr. Nagy Zsigmond és Kertész István, valamennyien a függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltjei.

Csapó-utca:

Itt is csendes volt a választás. Alig volt valami élénkség. Elnök volt: K. Kiss József, h. elnök Pongó Lajos, bizalmi férfiak Nagy Károly és Bihari István. Déli 12 óráig leszavazott 219 választó.

Megválasztottak csaknem az összes szavazatokkal: Bácsi András, Bihari István, Kovács János, Kiss Albert, Pongó Lajos, ifj. Schwarz Vilmos és Varjas Sándor, valamennyien a függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltjei.

Kossuth-utca:

Rendben indult meg a szavazás itt is. Elnök volt dr. Dóczy Emil, h. elnök Polgári Bálint és Kovács Lajos. Déli 12 óráig leszavazott 198 választó.

Megválasztottak óriási többséggel: Alföldi Gábor, Dicsőfi József, Fősz Lajos, Kelemen Gábor, dr. Körösi Gábor, Pethő István, Polgári Márton és Roohlitz Arthur a függetlenségi és 48-as és az új-párt közös jelöltjei, 6 függetlenségi és 2 új-párti.

Hatvan-utcán:

Itt már nagy sürgős-forgás volt egész nap. Az önjelöltek nagy erővel feküdtek rá a kerületre. A választás előtti napokban megkezdtek az aknamunkát. A korteskedés itt már erős hullámokat vert. Az új-párti választók az önjelöltek féltelen izgatása következtében megszegték a párt fegyelmet és az önjelöltekre szavaztak.

Elnök volt Kulcsár Endre, helyettes

ték, — hamarosan megtudta, hogy ez a kastély egy négyezer holdas pompás birtok rezidenciája, a birtok pedig mindenestül a tanió leányáé.

Az ebéd közben találkoztak, Barthy gratulált a leányának a birtokhoz és egész nyíltan megkérdezte, hogy jutott hozzá.

— Örököltem, felelt a leány. De hiszen most nem erről van szó. Csak azt akarom kérdezni Barthy, hiszi-e még, hogy én, aki teljesen független vagyok, gazdag is vagyok, diplomám van, több kérészt kiköszaroztam s a külsőm sem kellemetlen, hogy én azért beszéltem, hogy ráköszem magamat magára.

Barthy szégyenkezve kért boosánatot.

— És ha mégis azt akarnám, hogy a férjem legyen — szölt most már a leány, mit gondol, miért akarnám?

Barthy zavartan állott ott és nem tudott válaszolni.

— Miért nem felel?

— Nem akarok, nem tudok, szölt a férfi. Ez az egész dolog olyan szajtságos, mintha Ön gunyt akarna üzni velem.

A leány odalépett hozzá:

— Barthy, én mondtam, hogy ismerem a maga élete folyását, mondtam, hogy tévutakon jár s most megvalloam azt is, hogy amikor láttam, hogy a vesztébe akar rohanni, idegenben elpusztulni, akkor elhatároztam, hogy megmentem — magamnak. Mit gondol miért tettem ezt.

— Nem szeret — szölt a férfi.

— Igen — szölt a leány — s magának ebben, igazi szeretetében, szerelmében

nem volt része. Én nem feledtem el a virágos ablaku kis házat s ha gazda nem lennék soha sem szöltam volna. Önállóságot vívtam ki magamnak az életben, a sors kedvezett, hogy olyan módon léphettem maga elé, hogy higgyen nekem. Amilyen merész és határozott vagyok, mikor nőnél nagyon is szokatlan módon akarom megszerezni magamnak, akit szeretek, legyen most maga férühöz illően határozott és mondja meg, akar-e velem együtt járni az élet útján?

Barthy hallgatott egy ideig, majd csendesen szölt:

— Hiszek magának. De lássa mit szölna a világ?

— A világ? Az a baj, hogy mindig kívül keresik a világot, holott a világ mindenkiné a szívében van — válaszolt a leány. — Ezt a világot csak szeretettel lehet meghódítani igazán.

Barthy e szavakat hallva, visszagondolt a fehér kis falusi házban a fehér haju öreg asszonyra, aki annyira szerette, aki neki szánta ezt a leányt. Egy pillanat alatt végigsuhant gondolatban élete további folyásán csupa küzdelem volt, semmi szeretet. Most két barna szem oly őszintén, oly melegen pillantott rá, e szemekből a szeretet sugárzott felé, a miről le akart mondani mindörökké s bujdokolni idegenben. Szeretet! Ez a szó hódította meg, ez az érzés hirtelen feltámadt az ő holtak hitt szívében is.

Csendesen szölt:

— Legyen a maga hite szerint.

Nemeskéri Kiss József.

elnök idős Kertész Mihály, bizalmi férfiak: Simon István a 48-as, dr. Weisz József a városi párt részéről. Déli 12 óráig leszavazott 223 választó. Az eredmény itt lapunk zártakor még ismeretlen, de alighanem a függetlenségi és 48-as párt jelöltjei fognak

Piac-utca:

Egész nap nagy volt az élénkség a városháza Kossuth utcai kapuja előtt. A korteskedés már itt is a tulságba csapott. A választókat körülfigyelték a kortesek, erőszakoskodtak, tolakodtak.

Elnök volt *Dicsőfi* József, h. elnökök: Csanak József és Jámbor János, bizalmi férfiak dr. Szöllős Dezső és ifju Kertész János. Déli 12 óráig leszavazott 237 választó.

Az eredmény lapunk zártakor még ismeretlen. A szavazatok összeszámlálása a késő esti órákig fog húzódni, mert többféle listával szavaztak és össze-vissza töröltek benne. Feltétlenül győztek: gróf *Degenfeld* József, *Márk* Endre, dr. *Balkányi* Miklós új-párti jelöltek.

Varga-utcán.

Legtöbb lista, — legtöbb kortes itt volt. — A függetlenségi és az új párt közös listája ellen a legszemérmelenebbül korteskedtek a habarék-klikk emberei. Az önjelöltek már napok előtt bejárták a kerületet. Azzal korteskedtek, hogy az ő listájuk az igazi 48-as. Még a betegeket és halálklókat is felcipelték a megyeházára.

Ebben a kerületben igen sok a vasutas szavazó. Ezekre aztán rá is feküdtek a kortesek teljes erővel. Egyetlen kerületben sem voltak oly szemérmelenekek a kortesek, mint itt. Némely választók kezéből kivették még a szavazó-jegyet is, s ha látták, hogy a függetlenségi párt listájával akar szavazni, elvették, eltépték a szavazó céduláját, a habarék listát nyomták a markába.

— Ez az igazi függetlenségi lista, erre kell szavazni — mondák a hazudozó kortesek.

Külön listát készítettek a volt szabadalvópártiak is, de bizony csak itt-ott akad néhány mohikán, aki azzal szavazott.

Elnök volt *Kocsár* Gábor, h. elnök *Bilkey* Kővesdy József, bizalmi férfiak: *Herceg* János, *Jolsvai* Imre, *Varjasi* János és *Tallér* Ignác. Déli 12 óráig leszavazott 328 választó de még a déli órák alatt is sűrűn jöttek a szavazók. Az eredmény csak este 8-9 óra felé lesz ismeretes.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Hétfő, dec. 18.: „Bolygó görög” operetta. (C)

Kedd, dec. 19.: „Bolygó görög” (A)

Szerda, dec. 20.: „Lovodi árva” színmű. K. Hegyessy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte.

Csütörtök, dec. 21.: „Kaméliás hölgy” dráma. K. Hegyessy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (B)

Péntek, dec. 22.: „Cigány” népszínmű. K. Hegyessy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának fellépte. (C)

Szombat, dec. 23.: „Stuart Mária” szomorú játék. K. Hegyessy Mari a bpesti Nemzeti színház tagjának utolsó fellépte. (A)

A Bolygó görög második előadása lesz ma este. A darab iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a jegyek egy része már a délelőtti pénztáryitáson elfogyott. A darabot holnap megismétlik.

Hegyessy Mari fellépései. A Nemzeti Színház kiváló művésznője szerdától kezdve négy estén lép fel a debreceni színpadon négy legkiválóbb szerepében. Szerdán a „Lovodi árva-ban” játsza el a címszerepét. A többi szerepek is a legjobb kezekben vannak. Szerdán „bérletszünetes” előadás lesz a többi három előadás bérletben kerül színre.

Ezeregy éjszaka. Ujból öröme lesz Debrecen gyermekvilágának. A karácsonyi tél ünnepeit megelőző vasárnap délután az „Ezeregy éjszaka” c. tündéres látványos mese-darab kerül színre, melyből a próbák már is folynak.

HIREK.

Sebestyén diákra.

Sebeket gyógyítani, mit ütöttek mások, Volna esküd szerint dicső hivatásod, És te félre lökve, hogy pap vagy s keresztény, Sebeskedő nyelvvel sebet versz, Sebestyén.

Rudnyánszky Gyula.

Verset kellene róla írni. Balladát. Tragediát, dalban elbeszélve... Zokogjanak e sorok, sirjanak, szomorúan csendüljenek a rímek, fájdalmasan, szivettépően bugjanak, zsongjanak a ritmusok. De ki tudná a Rudnyánszky Gyula nagy tragédiáját méltóan dalba szólni? Ahoz egy Rudnyánszky Gyula kellene...

A Rudnyánszky Gyula élete talány marad mindörökkön örökké. Egyet tudunk róla biztosan. Hogy költő volt, nagy költő. Olyan költő, amilyen nem igen volt több ebben az országban. Többet semmit sem tudunk róla biztosan. No, még csak egyet. Azt, hogy szerencsétlen, nagyon szerencsétlen volt.

A fiatal, az ifju, a viruló Rudnyánszky Gyula, a rajongó költő, akinek a lelke, a szíve, egész valója csodaszép dalok tengerével van tele — váltót hamisít. Itt kezdődik a tragédia; Rudnyánszky Gyula szomorú sorsa.

A nagy költőnek nem felejtik el, hogy váltohamító. Az ifjúkori ballépés emlékének mérges viperája uton-utfélen megmarja. S mert Rudnyánszky marást érez — megmarad is mindenkit, aki utjába téved. Ez volna tán a szerencsétlenség kettős forrása. Egyfelől a hazug társadalmi fölfogás, az igazságtalan emberi ítélet, amely nem bocsátja meg a nagy költőnek a fiatal ember bűnét. S míg elragadtatással olvassa a Rudnyánszky Gyula gyönyörű verseit, az ember Rudnyánszkyt, megvetést kifejező ajkbiggyesztéssel említi. Másfelől a szerencsétlen emlékezése a multa, amely mindenkiben ellenséget látat vele, hiszi, hogy üldözik, hogy mindenki üldözi. És mert őt üldözik, ő is üldöz, mar mindenkit.

Awi ezután következik, az megmagyarázhatatlan rejtély marad. Amia hasztalan rágódnak majd minden idők pszichológusai. Rudnyánszky ezutáni élete a rébuszok szakadatlan láncolata. A feleségét, az asszonyát, akihez korá legszebb szerelmi dalait írta, elhagyta. Örökös vergődés, örökös küzdés Rudnyánszky Gyula élete. A zseniális poéta, a ki olyan nagy jogokat érez magában az élethez, — vegetál. Tengődik, nyomorog Rudnyánszky Gyula, a magyar költő, a ki meglátta, megkivánta az életet. Szalad, fut az élet után; élni akar és nem tud. Rudnyánszky Gyulának semmi sem sikerül, nem képes érvényesülni, nem foglalhatja el azt a helyet, s mely őt ragyogó képességeinél fogva megilleti.

Közben újra szerelmes lesz, ismét tüzhelyet alapít. Büszke, költői lelkéből lelket megejtően fakadnak föl a gyönyörű, a káprázatosan fehér énekek.

Hiába jelennek meg a magyar literatura legszebb fejezetei, a leggyönyörűbb magyar verakötetek Rudnyánszky Gyula nevével, — ez a káprázatosan tehetséges magyar ember nem bír előrejutni. Egy ország elismerése zeng'e dicséretét, kenyeré szonban nem sok volt. Családjával együtt a legnagyobb nyomorban élt. Utóbb szerencsétlen, jobb sorsra méltó felesége, megimádott, megénekelt Laurája is válni akart tőle. Rudnyánszky Gyula ekkor végleg belebukott a kétségbeesésbe s ujra balra lépett. A rendőrség és az újságok nagyon meghurcolták. Csak a visszatért szerető hitves mentette meg a börtöntől.

Néhány nap előtt az eddig megjelent összes műveinek kiadási jogát „örök áron” eladta 1000 azaz egy ezer koronáért egy „bankhivatalnoknak”, aki megszánta a szegény költőt.

És ezzel az összeggel Rudnyánszky Gyula egyike a legnagyobb élő magyar poétáknak, tegnapelőtt — Amerikába vándorolt.

Tisztújítások a megyében. Hajdúvármegye központi járásának községeiben a tisztújítást a következő sorrendben tartják meg: december 18-án Miskolc, 22-én Tiszacsécs, 23-án Balmazújváros, 27-én Hajdúsámson, 28-án Vámosperes, 29-én Egyek községekben.

Tanácsülés volt ma délelőtt a városházán Kovács József polgármester elnök letelealatt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

A városháza építése ügyében Acél Géza főmérnök ma terjessze be a javaslatát. A tanács kiadta véleményezés végett az építéssel bizottságnak. Ha őt letárgyalják, a jog és pénzügyi bizottsághoz kerül, ahonnan visszajön a tanácsához és csak aztán kerül döntésre a közgyűlés elé.

A népkönyha megnyitása. A jó tékony négyzet népkönyháját e hó 23-án délelőtt 12 órakor nyitják meg ünnepélye-

Ékezer vásár! legjobb karácsonyi ajándékok! a legszebb ékszer ujdonságok **Igen olcsón** páratlan nagy választékban **Lófkovits Arthur** óriásilag megnagyobbított raktárában.

Amatőrök figyelmébe! a **SCHWARTZ-féle pipametsző** üzletben a fényképezéshez szükséges minden árut minden rendkívül olcsók.

sen. A négyzet nevében Veressné Szathmáry Teréz, a város részéről pedig Oláh Károly vesz részt a megnyitáson.

Játékkiallítás a kamaránál.
Rendezett már a kamara az utolsó években többféle házi kiállítást: agyagipari tárgyakból, általános néprajzból, himzésből, szövésből, szalma és kosárárukból stb., de talán egy sem sikerült olyan jól s egyik sem volt olyan látogatott, mint ez a speciális igazi „karácsonyi” kiállítás, melyre tegnapi délelőtti nyitott meg a kamara érdemdús, lelkes elnöke.

Szabó Kálmán elnök tartott megnyitó beszédet s beszédével mélyen meghatotta a kiállítási helyiséget zsufolásig megtöltött közönséget. Ott volt a városi tanács, az ipar-tisztviselők, a két kereskedelmi testület, a nőegyletek és számos közintézmény képviselője. Wolafka Nándor püspök s a kamara tagjai nagy számban.

A kiállítási terem egész kis tündérvilág volt valóban. A legegyszerűbb, a népkéze által összerakott játékokon és faragványokon kívül egész a pazar fényű és élmés játékokig együtt volt zsufolt, gazdag választékban s minden darab magyar cikk.

Debrecen első, kedves urasszonyai álltak bájos leánykáikkal az elárutató asztalok mellett s csakhamar élénk vásár fejlődött ki.

Az első nap eredménye a következő:
20 filléres balépüdiakból befolyt 72 kor.
Eladott árukból 602 „

Összesen: 672 kor.

A rendezőség gondoskodott, hogy naponta új áruk kerüljenek az asztalokra. Ma reggel érkeztek meg a bárfai játékok, melyeknek árusítása délután történtik.

Ma, hétfőn d. u. 3-7 az elárutáshoz vállalkozott hölgyek a következők: Bartók Agostonné, Bészler Károlyné, Diczöffy Józsefné, Czeglédi Mihályné, Dobiecky Sándorné, Füleky Pálné, Karay Sándorné, Kone Ákosné, Rothschnek Emilné, Sesztina Jenőné, Szabó Kálmánné, Szávay Gyuláné, Udvarhelyi Gézánné, Veress Lászlóné urasszonyok, továbbá Bartók Bella, Descomb Irén, Gajzágó nővérek, Kenézy Lujza, Szabó Kata, Rüller Sarolta, Szilágyi Zsorzsin, Török Margit, Ujfalu Vera urleányok.
Holnap kedden d. u. 3-7 pedig a következő hölgyek kedveskednek a felügyeletnél és árusításnál: Brunner Edéné, Varga Emilné, Bodnár Gézánné, Bartók Agostonné, Petrók Ernőné, Kardos Lászlóné, Lovassy Károlyné, V. Szabó Jánosné, Berger Vilmosné, Tüdös Kálmánné urasszonyok és Eritz nővérek, Gajzágó nővérek, Békassy Ilonka, Szabó Kata, Komlóssy Rózsi, Kenézy Lujza, Descomb Irén, Bartók Beáta, Beke Lili és Illus urleányok.

Az élelmiszer hamisítók ellen.
A polgármester szigorú rendeletben utasította a rendőrséget, hogy az élelmiszerek árusítását a legszigorúbban ellenőrizze és üzleteikben havonként legalább egyszer vizsgálatot tartson, a hamisított vagy romlott élelmiszereket elkobozza, a mérgezőanyagokat pedig kármentesen szigorral üldözze.

Karácsonyfa-ünnepély. A debreceni siketünya intézet e hó 23-án délután 4 órakor karácsonyfa ünnepélyt rendez a növendékek számára a Burgondia utcai iparos tanonciskolában.

A Nilus estély. Ragyogó pompa és fényözön áradt szét tegnap este a Bika nagytermében, ahol a debreceni izraelita nőegylet rendezte kiválóan sikerült Nilus estélyét. A szebbnél-szebb asszonyok és a bájosabbnál-bájosabb leánykák oszillogó toalettjeikben gyönyörűen festettek a délszaki nővényekkel, árapériákkal és gyönyörű dekorációkkal díszített teremben. Este 8 órakor már nyüzsgött a teremben a sokaság és kíváncsian várta az aktuális „Egyiptom gyö-

gye” című darab előadását, melyre a műkedvelők már hetek óta nagy ambícióval készültek. A kitűnő kis bolondság megkacagította a közönséget és zajosan ünnepezték a szerzőt: Balkányi Kálmánt és az ötletes rendezőt: Békés Gyulát. A főszerepet Faraó királyt Erber Ernő játszotta nagy buzgalommal, igazi Faraó volt. A feleségeit négy ragyogó szépségű fiatal asszony: Fisch Lajosné, dr. Hegedüs Jenőné, dr. Lukács Emilné és dr. Trelinger Győzőné alakították. Nagyobb szerepeket játszottak: Lukács Elek (Orzszeus), Haas Olga (munia), Rózsa Ilonka (Vaiadis), Debreczeni Jenő (főbőve), akik mind nagyon kiérdemelték a közönség tapsait, különösen Haas Olga és Rózsa Ilonka gyönyörűen előadott szavallatukért. Kardos Margitka táncáról külön kell megemlékeznünk, mert ez volt Debreczenben az első eset, hogy uri lány „balletta” táncolt nyilvánosan. Kardos Margitka valószínűs tán zseni; párosul benne a graciozitás a diszkrécióval. Nagyon megtapsolták. A többi szereplők is, de különösen Debreczeni Jenőné és Fisch Lajosné ötletes és stilszerű kupléikkal értek el nagy hatást. A fényes mulatság nagy sikere tisztán a nőegylet fáradszónak köszönhető, aki két hét óta emberfeletti munkát végzett a siker érdekében. Az előadás után, melyet a karavánok festői felvonulása tarkított, kezdetét vette a tánc, amely a Magyarok zene-karának hangjai mellett virradatig tartott. Az estélyen megjelent hölgyek névsora ez:

Urasszonyok: Lukács Antalné, Kelemen Ernőné, Révész Zsigmondné, Dr. Tihanyi Józsefné, Lusztig Károlyné, Reiner Adolfné, Fleischmann Móráné, Szabó Kálmánné, Emerich Arnoldné, Szikszay Istvánné, Wolf Jánosné, Kreiz Rihárdné, Csanak Jánosné, dr. Moskovits Jenőné, Balkányi Edéné, Reichmann Arminné, Czobor Ernőné, Redl Siegfriedné, Steinerné (Hoszszipálri), Vidovics Menyhértné, Tóbi Istvánné, Vecsey Zoltánné, Letzter Józsefné, Dr. Moskovics Miksáné, Barta Samuné, Emerich Zsigmondné, Farkas Józsefné, Dr. Kardos Samuné, Leitner Bartalanné, ifj. Fülöp Ignácné, Roth Lipóciné, Szunyogh Sándorné, Nagy Győzőné, Dr. Varga Emilné, Dr. Brunner Lajosné, Darvas Izidoré, Burger D. Józsefné, Gans Bernátné, Eraszt Vilmosné, Tóth Istvánné, Havassy Gyuláné, Dr. Landsfelderné, Radovánovics Jánosné, Doktor Arminné, Zsidó Lajosné, Nedeczkyne, Reich Hermanné, Strellinger Győzőné, Dr. Balkányi Miklósné, Rosner Mártonné, Debreceni Jenőné, ifj. Widder Sámuelné, Erős Jakabné, Dr. Lukács Emilné, Frankné (Mátészalka), Dr. Rózsa Móráné, Fürst Ödönné, Klein Lászlóné, özv. Brauné, Lusztig Dezsőné, Holländer Adolfné, Mayer Emilné, Dr. Hegedüs Jenőné, Dr. Lőkovicz Mártonné, Bachert Manóné, Kandel Ferencné, Lukács Arminné, Dr. Freund Jenőné, Jónás Móráné, Dr. Bruckner Edéné, Lőkovicz Arhuré, Nyiri Gézánné, Gádó Adolfné, Bánó Lehelné, Szabó Sándorné, Dr. Irinyi Istvánné, Gansl Józsefné, özv. Goldstein Márkusné, Miskolczy Lajosné, Bosznay Istvánné, Bosznay Károlyné, Pogány Arminné, Weinberger Zsigmondné (Ungvár), Holländer Józsefné, Jármy Tamásné, Stein Zsigmondné, Huszly Louiza urné, Szőlősy Rezsőné, Demetrovics Istvánné, Kupferstán Jakabné, Witt Adolfné, Eder Rudolfné, Groszmann Ignácné, Halmágyi Sámuelné, Hoffmann Sándorné, Bulezter Agostonné, Hajnal Samuné, Nagy Samuné, Dr. Balázs Bertalanné, Mihály Ferencné, ifj. Schwartz Vilmosné, Péntes Sándorné, Dr. Szántó Sámuelné, Szinetár Sámuelné, Fejyó Sándorné, Mandel Jenőné, Nagy Sándorné, Dr. Szöllösi Béláné, Szöllösi Ferencné, Dr. Szöllös Dezsőné, Nagy Jakabné, Szávay Gyuláné, Eraszt Edéné, Rosinger Józsefné, Kuntze Gusztávné, Reich Hermanné, Strellinger Győzőné, Dr. Balkányi Miklósné, Debreczeni Jenőné, ifj. Widder Sámuelné, Erős Jakabné, Dr. Lukács Emilné, Frank Jenőné (Máté-

szalka), Dr. Rózsa Móráné, Fürst Ödönné, Klein Lászlóné, özv. Brauné, Lusztig Dezsőné, Holländer Adolfné, Mayer Emilné, Dr. Hegedüs Jenőné, Dr. Lőkovicz Mártonné, Bachert Manóné, Kandel Ferencné, Lukács Arminné, Dr. Freund Jenőné, Bodnár Gézánné.

Urleányok: Scheer Iluska, Rózsa Ilonka, Rosner nővérek, Frank Zsófia (Mátészalka), Grünfeld Ilonka (Mátészalka), Friedmann Margitka, Weisz Berta, Wieder Erzsike, Jablonczay Lenke, Leitner Ilonka (Hajdúsámson), Lukács Erzsike, Haas Olga, Reichmann Ella, Taftor Vilma, Fried Gizike, Róth Terike (Érsemlyén), Hermann nővérek, Grünfeld Szerén (Miskolc), Bárány Adika, Péterffy Margitka, Fisch Margit, Reichmann Ilonka, Schidlauer Szara (Eger), Groszmann Nővérek, Hoffmann Szeréna, Falusi Ilonka (Budapest), Mergel Teréz, Mayer Pálné, Péntes Ilonka, Jünker Lenke, Kollós nővérek, Tóth Frida, Szunyogh Lili, Kardos Margit, Fülöp Vilma, Riff Erzsike, Darvas Alice, Kovács Margit, Kainer Gizike, Kemény I. éneke, Fleischmann Lenke, Szabó Kata, Emerich Bella, Pókai Mariska, Csanak Margit, Reichmann Olga, Ujfalu Vera, Bosznay Ilonka, Krámer Gizike és még többen, kiknek neveit nem sikerült feljegyeznünk.

E heti bűnügyi főtárgyalások.

I. 1905. December hó 18-án Hétfőn. Felbbviteli ügyek tárgyalásai s ítélet hirdetések. I. December hó 19-án Keddén. főtárgyalások Kacska Lajos ellen, emberölés elleni vétség, Paksi Imre ellen, súlyos testi sértésért, Arany János ellen, lopás büntette, Fülöp Sándor ellen, súlyos testi sértésért, Muszka Sziakai János ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért. — II. December hó 20-án Szerdán. ifj. Szathmári István ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége, Fekete Sándoré ellen, köz- és magán okirat hamisítás, Pálosi Gábor s társa ellen, súlyos testi sértésért, Kajosa Ilona ellen, lopás büntette, Antal József ellen, lopás büntette. — I. December hó 21-én Csütörtökön. Felbbviteli ügyek tárgyalásai. II. Dec. hó 22-én Pénteken, főtárgyalások Kamarai Rácz Sándor ellen, zsarolás vétsége, Veres Györgyén ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétsége, Papp László ellen, súlyos testi sértés vétsége, Végő Ferenc ellen, lopás büntette, Nagy Gábor ellen, felmenő ágbelli rokonon elkövetett testi sértés vétsége.

Közveszélyes kutya. Kozna Imre

nagyceserei tanyai lakos kutyája igen gonosz természetű dög Rácz Pálné nagycesere 44. sz. a lakosnó panaszt emelt a rendőrségen, hogy ez a kutya vasárnap délelőtt a dűlő uton megtámadta 10 éves Erzsébet nevű leányát és a ruháját róla teljesen letépte. Ez a kutya megtámadta még a panasztevőt is, 16 éves Eszti leányát és Botos erdőben gyermekeit is. A rendőrség az eljárást megindította.

Szőlősgazdák szövetségi köz-

gyűlése. Az 1903 őszén alakult „Szőlősgazdák szövetsége” vasárnap délelőtt tartotta Dobiecki Sándor elnök vezetésével — saját helyiségében (Piac-utca 83) első közgyűlést. A tiszta nyaralókat az alapszabály szerű tartalékos és jutalék kiosztása után fenmaradt összegből, az eddig jegyzett 286 üzletrész után 5 százalékos osztalék fizettetésén, 1839 korona az 1905/6 év számlájára vitett át. A közgyűlés öröndetes tudomásul vette az eredményt, az igazgatóságnak Lestyán Adorján indítványára jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott s különös magelégedéssel halgatta az igazgatóságnak utolsó üléséből kiküldött vizsgáló bizottság jelentését, melynek alapján Györfly Atadár felügyelő bizottsági tag kiemelte, hogy nemcsak a pénz kezelés mintaszert, de a bor készlet maga is olyan kitűnő minőségű, melyhez hasonló Debreczenben aligha található.

Legszebb karácsonyi vásár! Óriási választék ékszer különlegességekben bámulatos olcsó áron Lőkovicz Arthur óras, ékszerész, újból megnagyobbított raktárában.

x **Iró és dohányzó készletek, gertya és gyúatartók (aufsatzok) dísztlak rendkívül olcsó árak mellett Mentze áruházában.**

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót, mert legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kosuth-utca.**

x **Británia angol új ezüst dísz tárgyak ma a legdivatosabbak, mesés nagy választék Mentze áruházában.**

x **A Népegélyző Bank megnyílt. Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.**

x **Még az ajándékot sem fogadják szívesen, ha az nem Mentze Henrik újdonságok áruházából Piac-utca 50. sz. Szent Anna-utca sarkáról való. Mert mindenki tudja már, hogy Mentzenél csak szép, jó és olcsó újdonságokat lehet venni.**

x **Karácsonyi ajándéku a szövőipari remek példányait van szerencsém bemutatni és ajánlani a n. é. közönségnek, mely célból szíves látogatását kéri: Kardos László Kossuth-utca 9. Telefon 113.**

x **Papa! Mama! baba! Mentze.**

TAVIRATOR.

Mi lesz 19-én?

Budapest, december 18. A képviselőház holnap délelőtt tart ülést. Hír szerint a vasárnapi minisztertanács foglalkozott a 19-én tartandó üléssel és úgy határozott, hogy a miniszterium tagjai nem jelenhetnek meg a képviselőház ülésén, tehát nem is terjeszthetik elő az általános, titkos választói jogra vonatkozó javaslatot. — Fejérváry a képviselőház elnapolásáról szóló királyi kéziratot úgy fogja elküldeni Justh Gyula elnöknek, mint a legutóbbi alkalommal. A szövetkezett ellenzék ismét tiltakozni fog az elnapolás ellen és a tiltakozáshoz most hozzá fog járulni a szabadelpvűpárt is. Így a határozatot most egyhangulag fogja hozni a Ház. A szociálisták holnap nem rendeznek tüntetést a képviselőház előtt. A ma este kért felvonulást sem engedélyezte a főkapitány. A szociálisták felebbtek a belügynökhöz, de még választ nem kaptak.

Az új trencsényi főispán.

Budapest, december 18. Az új trencsényi főispán, Baross Gyula már elfoglalta állását és a beiktató közgyűlést e hó 28-ára hívta össze. Az ellenzék tiltakozni fog a beiktatás ellen.

Vezérőlbizottsági ülés.

Budapest, december 18. Ma délelőtt Lukács László volt miniszter meglátogatta Kossuth Ferencet és vele hosszasan tárgyalt. Ennek az lett a következménye, hogy Kossuth ma este 8 órára összehívta a vezérőlbizottságot.

Az alispán Laszberg ellen.

Budapest, december 18. Pestvármegye alispánja, Beniczky Ferenc ma levelet intézett gróf Laszberg Rudolf győrmegyei főispánhoz, a kinek rendelele ellen óvat emel. Tahy István kinevezett főispán nem tett esküt, hivatali működését meg sem kezdette, tehát a Tahy helyettesének se lehet több joga, mint Tahynak magának. Az alispán különben ma a katonai utóállítás és felülvizsgálat céljaira nem engedte át a megyeház közgyűlési termét. Hír szerint e hét közepén már Beniczky alispánt is felfüggeszti a belügynök.

Karácsonyi vásár-jelenetek.

A nomád vevő.

Élérkülnek már a boltos utcák, közeledik a karácsony. Boltos utcák! Miféle meghatározás ez? Hát nem minden utcában van bolt? Igaz az ellenvetés, de azért még sem minden utca boltos utca. Mert vannak Debrecennek hegyomános bevásárlási tájéka, a melyeket ünnepi alkalommal mindenki fölkeres.

Ebből következik aztán az a nagy torlódás, a mely ilyenkor a boltos vidékeken be szokott állani. Még az utcán is alig lehet járni, hát még benn a boltokban!

Uram Istenem! Micsoda zsvaj, milyen kapkodás. Csoda, hogy a boltos és segédei bele nem bolondulnak.

— Hogy ez a hintaló? Tizenhat korona? Drága. Akkor már inkább babát veszek a leányomnak. A fiu majd mást kap... Nincs valami újdonság?... Benzinmotoros hajó?... Gyönyörű! Hogy ez? Hu-zonkét korona? Juj! Maguknál minden olyan drága! Aztán, hol játszszék a fiam ezzel a hajóval? Hisz nincs a házban víz... A kadban? No még csak az kellene, hogy telucskolja az egész lakást!... Eh, nem való ez a gyereknek. Sőt egyenesen veszedelmes! Mit csinálunk, ha felrobbanik a benzin! Hogy is lehet ilyen játékot csinálni gyerekeknek! Ugyis annyi baj van velük. Az ember nem győz rájuk eléggé vigyázni s akkor jön a játékkereskedő és ilyen életveszélyes holmit kínál. Botrány! Istenem, ez a karácsony! Mit vegyek? Látó, itt nem kapok semmit! Alászárgája!

És megy más boltba.

Ha csak egy ilyen hölgy lenne a boltban, mindegyik boltban csak egy. De mindegyik boltban száz van ilyen és még több, majd mind ilyen. Órákig válogat, maga sem tudja mit akar, lefoglalja a segédek, lepakkoltatja a fél boltot, beleszédül a sok látott holmiba. Minden tetszik neki és mindennel szemben van valami aggodalma.

Ez volt már tavaly, ez még soha sem volt, furcsa, szokatlan. Ez jó lenne, de három kellene, hogy mind a három gyermeknek egyforma játéka legyen. De az még unalmas, ugyanazért a pénzért háromfelét is lehet venni. Ez könnyen török, ez szép, de összevesznének rajta; ezt megenné, de drága, és így tovább, a végtelenségig.

A míg aztán kimegy a boltból, át a másik boltba s előlről kezdi a jelenetet. Így megy ez husz boltot keresztül, míg végre mindegyik visszatér oda, a honnan elindult s kéri azt a tárgyat, amit néhány órája vagy napja semmi áron sem akart megvenni.

— Elfogyott, kérem!

— Rettenetes! Most mit csináljak? Agyon kineznek a gyerekek, ha nem veszem ezt. Miért is adták el mind, hát nem mondtam, hogy tegyenek el egyet! Jaj!

És kér más valamit, azt megint a régi módszer szerint szereti, megbíralja, ellöki. Így megy ez tíz napon át Debrecen minden boltjában s a szeszélyes vásárlási mániának csak közvetlen a karácsony előtt szakad vége.

Akkor egyszerre sürgős minden s a két héten át zaklatott kereskedő végre tud a holmin, az utolsó perc sürgetésének befolyása alatt persze jobb áron, mint a hogy különben lehetett volna. Meg is érdemli, hogy keressen, mert a karácsonyi vásár zaklatásaiért a kereskedőt eléggé megfizetni nem lehet.

És ki más fizesse meg, mint a ki mindennek a szerzője: a nomád, a kósa vevő.

Merlin.

A n. é. közönség figyelmét felhívjuk az ide!

**Nagy
Karácsonyi
Vásár
rendkívüli áraitra.**

Bosznay J. és Garsa
divat- és szőnyegáruháza.

DEBRECEN, Kossuth-utca 5. sz.

3389—1905. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A p.-adányi kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pladányi hitelszövetkezet végrehajtatónak Keserü Lajos és társai végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék (a pladányi kir. járásbíró) területén lévő pladány község határában fekvő a pladányi 966 sz. betétben A I. 1-2 sorsz. Keserü Lajos és Vadász Mária nevére felvett 1568/2. és 1568/3. hrszámú 1069 ö. i. sz. a házasadvar és kert 2059 kor. a pladányi 2076 sz betétben A I. 1-6 sorsz. alatt Vadász János és neje Lesi Veron nevére felvett 1571 és 1572 hrszámú 95 ö. i. sz. házasadvar és 839 kor. a 2901/b. és 2902/2. hrsz. nádaskerti szántó 730 kor. veguthatf 10014 rész nádlás ille'tvényre az árverési 14 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi január hó 18-ik napján d. e. 10^{1/2} órakor a kir. járásbírósi árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 205 kor. 90 fill. 83 kor. 90 fill. 73 kor. és kor. 40 fill. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ban jelölt árfo yammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elisz érvényt átszolgáltatni.

Kelt Pladány 1905. évi okt. hó 30 napján.

Czikó István,
kir. járásbíró.

A tisztelt hirdető közönség figyelmébe.



DEBRECEN
Karácsonyi száma
10.000
példányban jelenik meg.

Vb. Adler Simon Csődtömegáruai: férfi ruha szövetek, posztók, női ruhaszövetek, kendőbélések, női- és férfi-fehérneműek, barchet, kreto-

betiszt és vásznak **rendkívül olcsó áron árucitátnak el.**

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM. pénzügyigazgatosági-palota.

Karácsonyi kiállítás

Allandó Képművelés remek képekből modern keretekben.

Díszművek és ifjúsági iratok óriási választékban.

Levélpapírok különlegességek remek dobozokban.

Íróasztal készletek ezüst és bronzból női és férfi íróasztalokra.

Íróasztal mappák és emlékkönyvek óriási választéka.

Imakönyvek minden felekezeti számára a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kötésig.

Amerikai szétszedhető és forgatható könyvszekrények.

Képeslevelezőlap és Bélyegalbumok remek kivitelben.

Képes levelezőlapok. Karácsonyi és újévi alkalomra meglepő választékban.

Havi részletfizetésre is szállítunk.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni ! ! ! ! !

HEGEDŰS és SÁNDOR,
előbb **László Albert és Társa**
könyv- és papíráruház,
Kossuth-utca 11.

Kardos László üzletében

Kossuth-utca 9.

az év végén szokásos

ALKALMI ELADÁS

megkezdődött, melyen a kiállított kifogástalan minőségű árucikkek,

mélyen leszállított áron,

25—50%

engedménnyel

kerülnek eladásra.



Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nem különben **fagyás okozta elhanyagolt régi sebek** eltávolítására.
1 tégely ára **2 korona.**

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly **idült köhögés, légszűrés, tüdőbaj, számarhurut** ellen, úgy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg elegendő. Orvosiilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára **2 korona 50 fillér.**

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer **migrän, ideges fejfájás és neuralgia** azonnali megszüntetésére
1 doboz ára **1 korona 60 fillér.**

Pserhofer-arckrém

pörsebések, bőrtakák, szepők és az arc bőr minden tisztatlanságának eltávolítására.
1 tégely ára **1 korona 60 fillér.**

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszer-tárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

Utcai lapelárusítók felvételnek a kiadóhivatalba.

Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyá károsodása van, egy igen jó háziszert ajánlhatók mely kitűnő eredménnyel már sok évtől óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorfájás, oszomór melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomort és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyság, mindmenny következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étvágytalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, oseresnye-nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erőgyökér, ehalmus gyökér a 10.0.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 napig 30 fillér, minden további szó 3 fillér
vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér. z

Levelelbeli felkérézésekre postásos válaszolunk, ha az illető
sége helyeg beküldöttik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECZEN”
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés és házasság.

Gazdag házasságot
szolidan közvetít diszkrét
ur. Levelez: „Házasság”
jelige alatt a kiadóhiva-
talba kéretnek. Válasz-
bélyeg.

Fiatal
csinos baba ismeretséget
keresem, kivel esteimet
jól eltölthetném. Választ
„Mérnök” címen a ki-
adóba kéretnek.

Ajánlat és Kereslet.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
Merklé Ferenc tiszter üzlete
Füveskert u. 14. Telefon
574, 1 K. törmelése csokola-
de 90 kr. 1 lit. jamakaurum
50, 1 dg. csaszár keverék
tea 5 kr. tea sütemények
orosi választékban. 1 liter
kitűnő Ezerjó 30 kr. 100-
kg. száraz cserzőgyfa 1 lit.
házhhoz szállítva.

Zálog cédula
egy teljesen új 9-12 kézi
fényképező gépről nagyon
olcsón eladó. Cím a ki-
adóhivatalban.

A Csapó utcán
egy bolt trakt engedéllyel
kiadó. Cím a kiadóhiva-
talban.

Kugler cukorkák
eredeti csomagolásban és
árakon 1/2 és 1 kgr. fa és
selyemdobozokban és cso-
magokban kaphatók Hege-
düs és Sándor cégnél Deb-
recen Kossuth u. 11 sz.

Karácsonyi ajándékul.
vegyünk egy jó énekes
kanári madarat, a mely be-
szerezhető a Péterfia u.
26 szám alatt.

Gabelsberger
levelező és vita gyorsírá-
szatra kitűnő módszerrel
legrövidebb idő alatt bár-
kit megtanítok igen jutá-
nyosan. Leveleket „Kitű-
nő módszer” jellegével a
kiadóba kérek.

Intelligens
joghallgató magántitkári
vagy hasonló állást keres.
Nyelvismerettel bír, per-
fektgyorsíró. Levelek a
kiadóba kéretnek, „Stenog-
raspaus” jelige alatt.

Ügyes
varrónő házakhoz ajánl-
kozik. Czimeket a kiadó-
bér.

Eladás.

Közönséges
csomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóhiva-
tálban. Csapó u. 10 sz.

Mester hegedű
teljesen kijátszva, tokkal
és egyéb felszereléssel,
jutányos áron eladó. Czim
a kiadó hivatalban.

A legjobb helyen
egy csinosan berendezett
fűszer üzlet, olcsó ház-
bérrel sürgősen eladó Hol?
megmondja a kiadó hi-
vatal.

Szén
megrendelhető a nagy-
templom melletti tőzsdé-
ben. — Ugyenott kocka-
szén kapható 10 db. 30
fillér.

Posta könyv
ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadóhiva-
tálban Csapó u. 10 sz.

Pénzes
levelek vagy utalványos
szükséges posta könyv
félárban kapható a kiadó-
hivatalban Csapó u. 10 sz.

500 darab
minta érték nélküli boríték
nagyon olcsón eladó. Czim
a kiadóhivatalban.

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áru-
házában már az előbbi évekből igen
előnyösnek ismert

Nagy Karácsonyi Vásár

folyamatban van. Eladásra kerülnek
mélyen leszállított áron

a raktáron lévő elsőrendű minőségű, nem
pedig külön e célra vásárolt értéktelen áruk.

Maradékok minden eikből fél áron.
Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.



OLCSÓ ÁRAK. OLCSÓ ÁRAK Karácsonyi Vásár.

A közelgő karácsonyi ünnepekre, a be-
vásárlásoknál arra törekedtem, hogy a
magyar ipar
legszebb ujdonságait nyújtsam m. tisztelt
vevőimnek.

Nagyraktár mindenféle: vizes-, boros-,
likörös-, sörös- és étkezészetekből;
asztali- és függőlámpák
nagy választékban.
Képekerezés és üvegezési vállalat.
A m. t. közönség b. támogatásását
tiszttelettel kéri

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán üzlete
Debrecen.
Piac- és Hatvan utca sarkán.

Szebbnél-szebb

Karácsonyi
ajándéktárgyak
kiállítása

Kaszanyitzky Endre

Főteri üzletében.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Legfinomabb
szemüvegek és orcsiptetők



szakértelemmel készítve
Kapható:

Fischer Jakab

szakértő látszerésznél
DEBRECEN, Piac-utca 23. szám a
Tisza-palotával szemben.
Színházi és mezeli látosövek minden-
féle kiállításban nagy raktár.

Serravalló

Kina-bora vassal.

Ersőtőszet gyöngéledők. vérszegények és lábada-
zók részére. Etvagygyerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 8500 orvosi elismerő nyilatkozat.
Kapható: **J. Serravalló-nál**
Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. u. 2 K. 60 fillér.
1 " 4 " 80 "

NAGY ELARUSÍTÁS.

tart december hó 31-ig.

Karácsonyi és Újévi ajándékot csak egyedül Nálam lehet olcsón beszerezni.
Tessék Tessék, Tessék, Tessék
a kirakatomat megtekinteni.

Lówy F. cég, Lówy F. cég, Lówy F. cég.

Piac-utca 24. a kistemplommal szemben, a Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

A nagy képek még mindig készülnek.